

ISKANDAR MALAYSIA DARI PERSPEKTIF KESELAMATAN

HAZIQAH NASIRAH BT ZOL BAHARI

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**TESISINI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI SYARAT MEMPEROLEHI
IJAZAH SARJANA MUDA SAINS SOSIAL
DENGAN KEPUJIAN
(HUBUNGAN ANTARABANGSA)**

**SEKOLAH SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2009**

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS@

JUDUL: ISKANDAR MALAYSIA DARI PERSPEKTIF KESELAMATANIJAZAH: SARJANA MUDA SAINS SOSIAL DENGAN REPUTASI (HUBUNGAN ANTARABANGSA)SAYA HAZIRAH NASIRAH BT ZOL BAHARI SESI PENGAJIAN: 08/09
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (LPSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/)

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdirjah keselamatan atau Kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

Disahkan Oleh

(TANDATANGAN PUSTAKAWAN)

Alamat Tetap:

Tarikh: 15/6/09Tarikh: 15/6/09

Nama Penyelia

EN ZAINI OTHMAN.

CATATAN:- *Potong yang tidak berkenaan.

**Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa /organisasi berkemauan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT dan TERHAD.

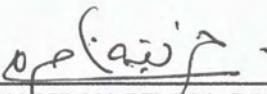
(a) Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertai bagi pengajian secara kerja kursus dan Laporan Projek Sarjana Muda (LPSM).

PENGAKUAN

Karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, ringkasan dan rujukan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

11 Mei 2009

_____
HAZIQAH NASIRAH BT ZOL BAHARI
HA2006-1478

PENGESAHAN PENYELIA

Latihan Ilmiah yang bertajuk Iskandar Malaysia Dari Perspektif Keselamatan yang disediakan oleh Haziqah Nasirah bt Zol Bahari adalah bagi memenuhi syarat untuk mendapatkan Ijazah Sarjana Muda Sains Sosial Dengan Kepujian (Hubungan Antarabangsa), Universiti Malaysia Sabah.

Disahkan oleh,

Tarikh: 8 Jun 2009

(Encik Zaini Othman)
Penyelia Latihan Ilmiah
Sekolah Sains Sosial
Universiti Malaysia Sabah.

PENGHARGAAN

Saya memanjatkan setinggi-tinggi kesyukuran ke hadrat Allah S.W.T. kerana dengan limpah dan kurnianya, dapat saya menyiapkan penulisan latihan ilmiah ini. Usaha untuk menghasilkan penulisan ini tidak mungkin terlaksana tanpa sumbangan dan bimbingan beberapa pihak. Saya ingin merakamkan ucapan jutaan terima kasih kepada ayah bonda, Encik Zol Bahari Abu Bakar dan Puan Harpah Md. Ariff, adinda Hazirah, Hasif, Nawwarah, Aliff dan Hafiy serta ahli keluarga khususnya YB Puan Asiah Md. Ariff dan Puan Hajah Ramlah Md. Ariff yang sentiasa menjadi pendorong, peneman setia dan telah banyak memberi bantuan kepada saya, baik dari segi material mahupun sokongan moral yang padu. Sekalung budi kepada dua wanita teristimewa iaitu bonda Harpah dan nenda Hajah Rahmah Ahmad yang sentiasa berada di belakang saya pada setiap masa dan menjadi sumber inspirasi serta kekuatan semangat. Setinggi-tinggi penghargaan saya tujukan kepada penyelia saya iaitu Encik Zaini Othman yang telah memberi bimbingan dalam penulisan latihan ilmiah ini. Saya juga ingin mengucapkan terima kasih yang tidak terhingga kepada semua pensyarah Hubungan Antarabangsa yang telah memberi input berguna sama ada secara langsung atau tidak langsung, terutama sekali kepada Encik Wan Shawaluddin Wan Hassan dan Puan Marja Azlima Omar atas nasihat dan tunjuk ajar yang telah diberi kepada saya. Saya juga berterima kasih kepada sahabat-sahabat sama ada dari UMS mahupun di luar sana yang menemani perjuangan saya, dan orang perseorangan yang telah memberi sokongan dan bantuan mereka sama ada secara langsung atau tidak langsung. Semoga penulisan latihan ilmiah ini dapat memberi manfaat yang berguna dan menjadi sumbangan kecil saya kepada bangsa, agama dan negara.

ABSTRAK

Hubungan bersejarah Johor-Singapura bermula sejak Kesultanan Johor-Riau-Lingga sehingga ke hari ini. Walaupun selepas Singapura berpisah dari Malaysia pada tahun 1965, Johor sebagai negeri bersempadan telah menikmati limpahan ekonomi hasil kemajuan pesat Singapura. Iskandar Malaysia yang diperkenalkan oleh kerajaan sebagai koridor pembangunan ekonomi selatan rentetan kerjasama SIJORI, bagaimanapun telah mencetuskan kebimbangan domestik. Penglibatan Singapura dalam Iskandar dilihat sebagai ancaman kepada kelangsungan kedaulatan dan keselamatan ekonomi tempatan, lebih-lebih lagi apabila Perdana Menteri Malaysia mahu melihat hubungan simbiotik Johor-Singapura melalui Iskandar ala Model Shenzhen-Hong Kong. Kebimbangan ini disebabkan oleh isu-isu yang tergendala dalam hubungan Johor-Singapura dan kehilangan Pulau Batu Puteh ke tangan Singapura menjadikan kebimbangan keselamatan meningkat. Peranan pelaburan langsung asing (FDI) yang menjadi tarikan utama Iskandar akan dilihat terlebih dahulu. Kajian ini dijalankan untuk mengkaji isu-isu keselamatan yang timbul dalam konteks hubungan Johor-Singapura sejarah dengan pembangunan Iskandar Malaysia melalui konsep Sekuritisasi dan Desekuritisasi yang dipelopori oleh Pemikiran Copenhagen berkenaan kajian keselamatan bukan tradisional. Petunjuk-petunjuk sekuritisasi dan desekuritisasi Iskandar Malaysia akan dianalisis menggunakan isu-isu yang signifikan dan seterusnya, mengenalpasti tindakan sekuritisasi/desekuritisasi yang telah dilaksanakan. Kejayaan atau kegagalan tindakan sekuritisasi/desekuritisasi Iskandar Malaysia ini adalah bersandarkan kepada penerimaan khalayak, sama ada khalayak menerima atau menolak '*speech act*' yang telah disampaikan dengan terang oleh aktor sekuriti atau desekuriti.

ABSTRACT

Johor-Singapore historical relations started since Johor-Riau-Lingga Sultanate and remained until now. Although after Singapore separated from Malaysia in 1965, Johor as a border state enjoys economic spillover from Singapore's rapid growth. Iskandar Malaysia, the southern economic development corridor introduced by federal government since the successful of economic cooperation in SIJORI, nevertheless outbreaks domestic concerns among Johoreans and Malaysians. Singapore's involvement in Iskandar had been seen as an existential threat to the survival of sovereignty and economic security of Johor, furthermore when Prime Minister of Malaysia prefers to see Johor-Singapore symbiotic relations through Iskandar a la Shenzhen-Hong Kong Model. Ongoing issues in Johor-Singapore relations particularly after Pulau Batu Puteh judgement, arose security concerns. The role of foreign direct investment (FDI) which is the main attraction of Iskandar will be initially analyzed. Security issues involving Johor-Singapore relations regarding to the development of Iskandar Malaysia will be studied using the concept of Securitization and Desecuritization developed by Copenhagen School and its non-traditional security approach. Securitization and desecuritization indicators will be analyzed using significant issues and 'two-stage process' of securitization or desecuritization. Further on, this study will identify securitization/desecuritization act taken by certain actors. A succesfull or failure of securitization/desecuritization act depends on the audience, whether they are accepting or rejecting the speech act articulated by the securitizing or desecuritizing actors.

SENARAI KANDUNGAN

	Halaman
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN PENYELIA	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
SENARAI KANDUNGAN	vii-ix
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xi
SENARAI FOTO	xii-xiii
SENARAI SINGKATAN	xiv-xvi
SENARAI LAMPIRAN	xvii
BAB 1: PENGENALAN	1
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.1.1 Latar Belakang Koridor Ekonomi Iskandar Malaysia	1
1.1.2 Kedudukan Antarabangsa dan Penempatan Iskandar	4
1.1.3 Penglibatan Singapura Dalam Iskandar Malaysia	6
1.1.4 Sekuritisasi dan Desekuritisasi Dalam Konteks Kajian	7
1.2 Permasalahan Kajian	7
1.3 Objektif Kajian	8
1.4 Kepentingan Kajian	8
1.5 Kaedah Kutipan Data	8
1.6 Pendekatan Teori/Konsep	10
1.7 Sorotan Literatur	13
1.8 Struktur Kajian	16

BAB 2: PELABURAN LANGSUNG ASING (FDI) DALAM PEMBANGUNAN EKONOMI POLITIK MALAYSIA	18
2.1 Pengenalan	18
2.2 Definisi Pelaburan Asing	18
2.3 Definisi Pelaburan Langsung Asing (FDI)	20
2.4 Kepentingan Pelaburan Langsung Asing	22
2.5 Pelaburan Langsung Asing Dalam Pembangunan Ekonomi Politik di Malaysia	26
2.5.1 Malaysia Sebagai Destinasi Pelaburan Unggul	31
2.5.2 Isu Penguncutan Pelaburan Langsung Asing ke Malaysia	35
2.6 Iskandar Malaysia dan Pelaburan Langsung Asing	39
2.6.1 Rancangan Pembangunan Menyeluruh (RPM)	45
2.6.2 Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (IRDA)	47
2.6.3 Iskandar Investment Berhad (IIB)	49
2.6.4 Pakej Insentif dan Sokongan (ISP)	50
2.6.5 Perkembangan FDI dalam Pembangunan Iskandar	55
2.7 Persoalan Keselamatan Ekonomi dalam Pelaburan Asing	60
2.8 Kesimpulan	65
BAB 3: ISKANDAR MALAYSIA DAN SEKURITISASI	66
3.1 Pengenalan	66
3.2 Hubungan Johor-Singapura	67
3.2.1 Johor dalam Hubungan Ekonomi Malaysia-Singapura	76
3.3 Isu-isu Berangkai Dalam Hubungan Johor-Singapura dan Sekuritisasi Iskandar Malaysia	84
3.3.1 Objek Rujukan, Aktor-aktor Sekuriti dan Sekuritisasi	85
3.3.2 Isu Kenyataan Lee Kuan Yew	87
3.3.3 Peristiwa Pengehebahan Pesawat Tanpa Pemandu (UAV)	90

3.3.4 Isu Jambatan Bengkok Bagi Menggantikan Tambak Johor	94
3.3.5 Isu Pulau Batu Puteh, Pulau Pisang dan Pulau Merambong	99
3.3.6 Kaitan Isu-isu Berangkai Hubungan Johor-Singapura dengan Proses Sekuritisasi Iskandar Malaysia	102
3.4 Sekuritisasi Iskandar Malaysia	103
3.4.1 Zon Akses Bebas (FAZ)	104
3.4.2 Dua Puluh Tuntutan ProWaris-MAPAN	109
3.4.3 Kepinggiran Rakyat Tempatan dan Keselamatan Ekonomi	111
3.5 Kesimpulan	117
BAB 4: ISKANDAR MALAYSIA DAN DESEKURITISASI	119
4.1 Pengenalan	119
4.2 Desekuritisasi Iskandar Malaysia	120
4.2.1 Hubungan Ekonomi Saling Melengkapi Malaysia-Singapura	121
4.2.2 Perhimpunan Agung UMNO 2007	126
4.2.3 Peranan Menteri Besar Johor	129
4.3 Kesimpulan	135
BAB 5: KESIMPULAN	136
RUJUKAN	142
LAMPIRAN	151-175

SENARAI JADUAL

	Halaman
Jadual 2.1: Aliran Masuk FDI ke Negara-negara Membangun, 2004	23
Jadual 2.2: Jumlah Pelaburan Asing Dalam Projek Yang Diluluskan, 1980-1987 (RM Juta)	29
Jadual 2.3: Senarai Syarikat Multinasional Dari Amerika Syarikat yang Melabur Dalam Sektor Perkilangan di Malaysia	34
Jadual 2.4: Anggaran Penduduk Iskandar	42
Jadual 2.5: Anggaran Pertumbuhan Tahunan dan Petunjuk Ekonomi Terpilih Dengan atau Tanpa Iskandar	42
Jadual 2.6: Kesan yang Diramalkan Bagi Petunjuk Ekonomi Terpilih Dengan atau Tanpa Iskandar	44
Jadual 3.1: Haluan Eksport Singapura dan Malaysia	78
Jadual 3.2: Struktur Eksport Singapura dan Malaysia	79
Jadual 3.3: Kelas Aktiviti yang Dibenarkan Dalam FAZ	107
Jadual 4.1: Lapan Destinasi Pelaburan Teratas bagi Pelaburan Luar Negara Singapura (\$juta stok pada akhir 2001)	122
Jadual 4.2: Perdagangan Bilateral antara Singapura dan Malaysia	122
Jadual 4.3: FDI Bilateral antara Singapura dan Malaysia	123

SENARAI RAJAH

Halaman

Rajah 1.1: Liputan kawasan Iskandar Malaysia	2
Rajah 1.2: Lima zon utama Iskandar Malaysia	3
Rajah 1.3: Kedudukan antarabangsa Iskandar Malaysia	5
Rajah 2.1: Aliran kasar FDI (1990-2002)	31
Rajah 2.2: Komponen FDI kasar	31
Rajah 2.3: Sepuluh penerima FDI ekonomi membangun yang teratas pada tahun 2002	37
Rajah 2.4: Teras Strategik RPM	45
Rajah 2.5: Tunggak utama ekonomi yang menjadi pemacu kemasukan FDI dalam Iskandar	46
Rajah 2.6: Lima zon utama Iskandar Malaysia. Zon A: Pusat Bandar Johor Bahru, Zon B: Nusajaya, Zon C: Pembangunan Pintu Barat, Zon D: Pembangunan Pintu Timur dan Zon E: Senai-Skudai	47
Rajah 2.7: Peta lokasi Nod 1 – nod diluluskan	51
Rajah 2.8: Carta Pakej Insentif dan Sokongan atau <i>Initial Incentives and Support Package</i> (ISP)	53
Rajah 2.9: Peta lokasi menunjukkan kedudukan Medini (atau Nod 1)	58
Rajah 3.1: Spektrum sekuritisasi	84
Rajah 3.2: Peta cadangan untuk Rancangan Pembangunan Menyeluruh (RPM) yang meliputi Zon Akses Bebas atau FAZ	105
Rajah 3.3: Lokasi Leisure Farm di Nusajaya	112
Rajah 4.1: Spektrum desekuritisasi	120

SENARAI FOTO

	Halaman
Foto 2.1: Imej Shenzhen pada tahun 1970.	40
Foto 2.2: Imej Shenzhen kini (tahun 2007).	40
Foto 2.3: Pejabat utama IRDA yang terletak di Teluk Danga, Jalan Skudai, Johor Bahru.	48
Foto 2.4: Bangunan pejabat Iskandar Investment Berhad (IIB) di Teluk Danga, Jalan Skudai, Johor Bahru.	50
Foto 2.5: Bangunan IIB ini terletak sebaris dengan bangunan IRDA (yang terletak di sebelah kiri gambar).	50
Foto 2.6: Imej ketika penulis melewati Pelabuhan Pasir Gudang.	56
Foto 2.7: Antara kapal yang berada di Pelabuhan Pasir Gudang.	56
Foto 2.8: Kaji lapangan penulis.	57
Foto 2.9: Abdullah Badawi melihat model Putrajaya yang dibina daripada Lego selepas melancarkan projek Legoland Malaysia di Nusajaya.	57
Foto 2.10: Pemandangan yang sinonim di kawasan Iskandar.	62
Foto 2.11: Kawasan perumahan yang dikatakan diusahakan oleh VIP yang terletak dalam kawasan kampung dan rumah orang asli. Pengawal keselamatan terdiri daripada warga Nepal.	62
Foto 2.12: Perkampungan orang asli terletak dalam perumahan mewah. Kanan: Anak-anak orang asli melewati perumahan yang cukup privasi.	62
Foto 2.13: Senario biasa yang dapat dilihat di sekitar Johor Bahru (kiri) dan di Gelang Patah yang menghubungkan jambatan kedua Johor-Singapura atau Link Kedua.	64
Foto 2.14: Papan tanda menunjukkan arah Woodlands, Singapura dan Bangunan KIK Sultan Iskandar di Johor Bahru.	64
Foto 2.15: Link Kedua pintu masuk dari/ke Tuas, Singapura dan Bangunan KIK Sultan Ibrahim di Tanjung Kupang, Gelang Patah.	64
Foto 3.1: Pengkaji (duduk kanan) mengikuti program Jejak Sejarah Kesultanan Johor-Riau-Lingga anjuran Persatuan Sejarah Malaysia Kota Tinggi yang disertai oleh krew Bahagian Teknologi Pendidikan (BTP), Kuala Lumpur bagi rakaman "Sejarah Kegemilangan Johor".	68

SENARAI FOTO

Halaman

Foto 3.2: Singapura begitu dekat dengan Johor dan pemandangan di seberang tambak dapat dilihat.	69
Foto 3.3: Bangunan Sultan Ibrahim di Bukit Timbalan menjadi pusat pentadbiran negeri Johor selepas Sultan Abu Bakar memindahkan ibu negeri ke Johor Bahru.	69
Foto 3.4: Upacara penganugerahan. DYMM Sultan Iskandar menerima anugerah Doktor Kehormat Undang-undang yang disampaikan oleh Presiden Singapura merangkap Canselor NUS, S R Nathan.	72
Foto 3.5: Keberangkatan pulang DYMM Sultan Iskandar dan DYMM Sultanah Zanariah selepas upacara penganugerahan dengan ditemani oleh Presiden S R Nathan.	72
Foto 3.6: Tambak Johor. Kenderaan yang kelihatan menuju ke Singapura. Struktur tambak menghalang laluan kapal di Selat Tebrau.	95
Foto 3.7: Link Kedua. Kenderaan kurang melalui laluan ini kerana lokasi Gelang Patah yang agak jauh dari pusat bandar Johor Bahru.	95
Foto 3.8: Pulau Batu Puteh yang menjadi milik Singapura.	100
Foto 3.9: Leisure Farm Resort.	112
Foto 4.1: Pembinaan lebuh raya baru yang menghubungkan Teluk Danga dengan Nusajaya menyebabkan kerajaan membeli tanah penduduk di Kampung Sungai Danga.	128
Foto 4.2: Pembangunan pesat di Zon Senai-Skudai.	132

SENARAI SINGKATAN

ASEAN	Pertubuhan Negara-negara Asia Tenggara
CIBD	Lembaga Pembangunan Industri Perindustrian Malaysia
CDP	<i>Comprehensive Development Plan</i>
COPRI	<i>Conflict and Peace Research Institute, Copenhagen</i>
DAP	<i>Democratic Action Party</i>
ECER	<i>East Coast Economic Region</i> (Wilayah Ekonomi Pantai Timur)
EPU	<i>Economic Planning Unit</i> (Unit Perancang Ekonomi)
FAZ	<i>Free Access Zone</i> (Zon Akses Bebas)
FDI	<i>Foreign Direct Investment</i> (Pelaburan Langsung Asing)
FIC	Jawatankuasa Pelaburan Asing
FTA	Kawasan Perdagangan Bebas
GLC	Syarikat Berkaitan Kerajaan
GCC	Majlis Kerjasama Teluk
GREEN	<i>Graduate Employability and Enhancement</i>
ICAO	<i>International Civil Aviation Organization</i>
ICJ	Mahkamah Keadilan Antarabangsa
IDR	<i>Iskandar Development Region</i>
IIB	Iskandar Investment Berhad
IMF	Tabung Kewangan Antarabangsa
IMS-GT	<i>Indonesia-Malaysia-Singapore Growth Triangle</i> (Segitiga Pertumbuhan Indonesia-Malaysia-Singapura)
IPC	Syarikat Pemerolehan Antarabangsa
IRDA	<i>Iskandar Regional Development Authority</i> (Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar)

Iskandar	Iskandar Malaysia
ISP	<i>Initial Incentive and Support Package</i>
JSNAC	Pusat Pentadbiran Baru Kerajaan Johor
KDNK	Keluaran Dalam Negara Kasar
MAPAN	Majlis Permuafakatan NGO-NGO Malaysia
MBJB	Majlis Bandaraya Johor Bahru
MIDA	Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia
MNC	Syarikat Multinasional
MSC	Koridor Raya Multimedia
My KMU	Kumpulan Menyokong UMNO Malaysia
NAFTA	<i>North America Free Trade Agreement</i>
NCER	<i>Northern Corridor Economic Region</i> (Wilayah Ekonomi Koridor Utara)
NIE	<i>New Industrializing Economies</i>
NUMed	<i>Newcastle University of Medicine</i>
NUS	<i>National University of Singapore</i>
NGO	Badan Bukan Kerajaan
OHQ	Ibu Pejabat Operasi
P&P	Penyelidikan dan Pembangunan
PAJ	Program Pembabitan Anak Johor
PAP	<i>People's Action Party</i>
PAS	Parti Islam SeMalaysia
PKR	Parti Keadilan Rakyat
ProWaris	Pertubuhan Profesional Melayu dan Pewaris Bangsa
PSA	<i>Port of Singapore Authority</i>
PTP	Pelabuhan Tanjung Pelepas
RDC	Pusat Pengedaran Serantau

RMK9	Rancangan Malaysia Kesembilan
RPM	Rancangan Pembangunan Menyeluruh
RSAF	<i>Republic of Singapore Air Force</i>
SCORE	<i>Sarawak Corridor of Renewable Energy</i> (Koridor Tenaga Diperbaharui Sarawak)
SDC	<i>Sabah Development Corridor</i> (Koridor Pembangunan Sabah)
SEZ	<i>Special Economic Zones</i> (Kawasan Ekonomi Khas)
SHTI	Syarikat Hindia-Timur Inggeris
SIA	<i>Singapore Airlines</i>
SIJORI	Segitiga Pertumbuhan Singapura-Johor-Riau
SJER	<i>South Johor Economic Region</i> (Wilayah Ekonomi Johor Selatan)
SJICB	South Johor Investment Corporation Berhad
SREZ	<i>Subregional Economic Zone</i>
TIFA	<i>Trade and Investment Agreement</i>
UAV	Pesawat Tanpa Pemandu
UMNO	Parti Kebangsaan Melayu Bersatu
UNCTAD	<i>United Nations Conference On Trade and Development</i>
WPI	Wilayah Pembangunan Iskandar
ZEE	Zon Ekonomi Eksklusif

SENARAI LAMPIRAN

Halaman

Lampiran A: Pelaburan Ekuiti Mengikut Negara	152
Lampiran B: <i>World Investment Report 2008: Malaysia</i>	156
Lampiran C: Garis Panduan Mengenai Perolehan Hartanah oleh Kepentingan Tempatan dan Asing	159

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 LATAR BELAKANG KAJIAN

Hubungan bilateral antara Malaysia dengan Singapura telah lama terjalin. Namun demikian, sejak perpisahan Singapura dari Malaysia pada tahun 1965, hubungan Malaysia-Singapura dilanda pelbagai isu dan ketidaktentuan. Cabaran ini bagaimanapun tidak menghalang kewujudan persekitaran dan integrasi ekonomi yang baik antara kedua-dua buah negara, khususnya di negeri Johor yang menjadi 'Pintu Masuk Selatan' bagi aktiviti perdagangan Singapura di Malaysia. Kedudukan geografi Johor dan Singapura adalah begitu dekat dan hanya dipisahkan oleh *Johor Causeway* atau Tambak Johor. Tambahan lagi, Singapura mempunyai hubungan tradisional yang cukup istimewa dengan Kesultanan Johor. Melalui kewujudan *Subregional Economic Zone (SREZ)* iaitu Segitiga Pertumbuhan Singapura-Johor-Riau (SIJORI), integrasi ekonomi Johor-Singapura bertambah erat. Pelancaran koridor ekonomi yang menjadi gagasan Perdana Menteri Abdullah Badawi iaitu Iskandar Malaysia di Johor walau bagaimanapun telah menyaksikan timbulnya isu-isu keselamatan dalam hubungan Johor-Singapura.

1.1.1 Latar Belakang Koridor Ekonomi Iskandar Malaysia

Iskandar Malaysia (Iskandar) yang sebelum ini dikenali sebagai Wilayah Ekonomi Selatan Johor atau *South Johor Economic Region (SJER)* dan Wilayah Pembangunan Iskandar (WPI) telah diumumkan pelaksanaannya oleh Perdana Menteri Malaysia Kelima iaitu Tun Abdullah Ahmad Badawi pada 30 Julai 2006.¹ Kawasan ini dilancarkan secara rasmi pada 4 November 2006 oleh Sultan Johor, Duli Yang Maha Mulia Al-Mutawakkil Alallah Sultan Iskandar Al-Haj ibni Almarhum Sultan Sir Ismail Al-Khalidi² dan dinamakan bersempena nama baginda. Iskandar adalah koridor ekonomi yang pertama di Malaysia yang menjadi gagasan Perdana Menteri Abdullah Ahmad Badawi, selain empat buah koridor ekonomi lagi iaitu Wilayah Ekonomi

¹ "Iskandar Malaysia" dalam http://en.wikipedia.org/Iskandar_Malaysia, dilayari pada 28 Jun 2008.

² "Sultan Iskandar of Johor" dalam http://en.wikipedia.org/Sultan_Iskandar_of_Johor, dilayari pada 5 Jun 2008.

Koridor Utara atau *Northern Corridor Economic Region* (NCER), Wilayah Ekonomi Pantai Timur atau *East Coast Economic Region* (ECER), Koridor Pembangunan Sabah atau *Sabah Development Corridor* (SDC) dan Koridor Tenaga Diperbaharui Sarawak atau *Sarawak Corridor of Renewable Energy* (SCORE).³ Iskandar Malaysia termaktub di bawah Akta Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar 2007 Undang-undang Malaysia.

Rajah 1.1: Liputan kawasan Iskandar Malaysia
(Sumber: *Melabur di Iskandar Malaysia*, IRDA, 2008)

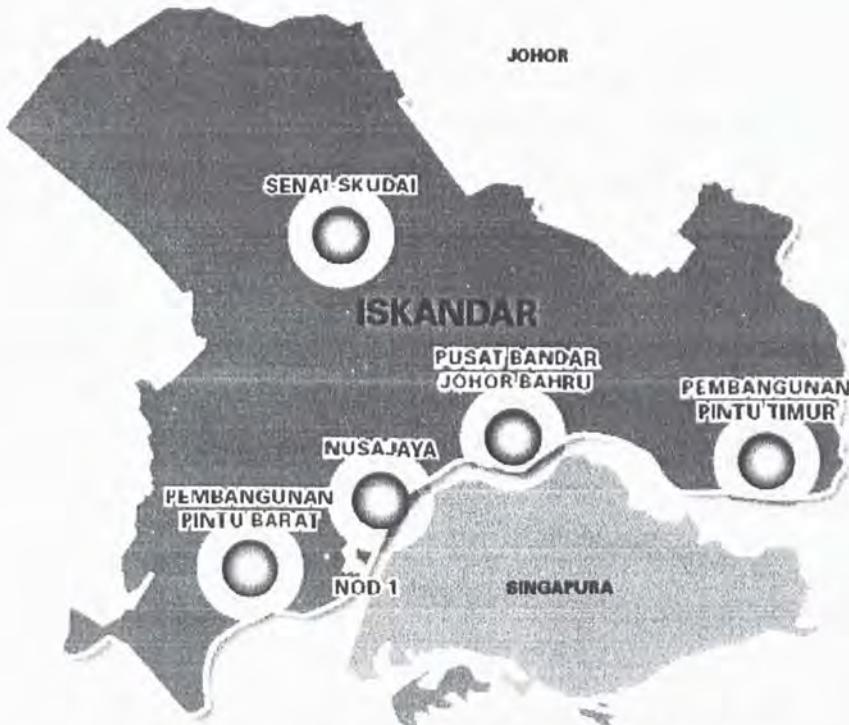
Iskandar merangkumi kawasan seluas 2,217 km persegi atau 221,634 hektar – 3 kali lebih besar dari saiz keluasan Singapura iaitu 690 km persegi dan 2 kali lebih besar dari Hong Kong. Penduduk di wilayah ini dianggarkan berjumlah 1.35 juta (atau 43% daripada penduduk Johor yang berjumlah 3.17juta pada 2005) dengan tenaga kerja membentuk kira-kira 66% daripada jumlah penduduk.⁴ Kawasan yang dilingungi oleh Iskandar adalah daerah Johor Bahru, daerah Kulai Jaya dan sebahagian daerah Pontian yang merangkumi Mukim Jeram Batu, Mukim Sungai Karang, Mukim Serkat dan Pulau Kukup (Mukim Ayer Masin). Pihak Berkuasa Tempatan dalam Iskandar adalah Majlis Bandaraya Johor Bahru, Majlis Perbandaran Johor Bahru Tengah, Majlis Perbandaran Kulai, Majlis Perbandaran Pasir Gudang dan Majlis Daerah Pontian.⁵ Lima zon tumpuan Iskandar adalah Zon A: Pusat Bandar Johor Bahru, Zon B: Nusajaya (Pusat Pentadbiran Baru Negeri Johor), Zon C: Pembangunan Pintu Barat atau *Western Gate Development* (yang merangkumi

³ "Iskandar Malaysia" dalam http://en.wikipedia.org/Iskandar_Malaysia.

⁴ *Melabur di Iskandar Malaysia*, Johor Bahru: Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar, 2008, hlm. 10.

⁵ *Ibid*, hlm. 18.

Pelabuhan Tanjung Pelepas dan Link Kedua), Zon D: Pembangunan Pintu Timur atau *Eastern Gate Development* (meliputi Pelabuhan Pasir Gudang dan Pelabuhan Tanjung Langsat) dan Zon E: Senai-Skudai.⁶

Rajah 1.2: Lima zon utama Iskandar Malaysia
(Sumber: *Melabur di Iskandar Malaysia*, IRDA, 2008)

Wilayah Pembangunan Iskandar atau Iskandar Malaysia ini adalah projek yang dirancang melalui Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) iaitu pelan induk ekonomi Malaysia bagi tahun 2006 hingga 2010, meliputi pelbagai peruntukan dan inisiatif penting bagi mendorong pembangunan ekonomi selanjutnya. Berbekalkan peruntukan bernilai RM4.3 bilion daripada kerajaan, Iskandar merupakan salah satu projek pembangunan tunggal terbesar yang pernah dilaksanakan di rantau ini.⁷ Tujuan utama Iskandar Malaysia adalah untuk mewujudkan suatu kawasan pembangunan yang dapat memacu pertumbuhan ekonomi Malaysia menjadi negara maju pada tahun 2020. Terdapat empat komponen penting dalam Iskandar⁸ iaitu:

- i. Penggubalan Pelan Induk Perniagaan iaitu Rancangan Pembangunan Menyeluruh (RPM).

⁶ "Iskandar Malaysia" dalam http://en.wikipedia.org/Iskandar_Malaysia.

⁷ *Melabur di Iskandar Malaysia*, hlm. 1.

⁸ *Ibid*, hlm. 18.

- ii. Penubuhan badan kawal selia yang kukuh iaitu Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (IRDA) yang akan merancang dan memudahkan kelulusan menerusi sebuah hentian setempat dan menangani pembangunan sosial.
- iii. Penubuhan Pemaju Raya iaitu South Johor Investment Corporation Berhad (SJICB) yang mempelopori pembangunan pemangkinan di Iskandar (kemudian dikenali sebagai Iskandar Investment Berhad).
- iv. Pemberian pakej insentif untuk menggalakkan inisiatif.

RPM menurut Menteri Besar Johor, Dato' Abdul Ghani Otman, dirangka untuk menjadikan Iskandar sebagai destinasi paling menarik untuk pelaburan langsung asing (FDI).⁹ FDI yang menjadi elemen penting kajian keselamatan Iskandar Malaysia ini akan dikupas selanjutnya dalam Bab 2.

1.1.2 Kedudukan Antarabangsa dan Penempatan Iskandar

Iskandar yang terletak dalam negeri Johor merupakan lokasi strategik iaitu di tengah-tengah Asia Tenggara, di hujung selatan Semenanjung Malaysia, di lokasi persimpangan laluan perdagangan Timur-Barat dan di pertengahan jalan antara China dan India yang sedang mengalami pertumbuhan ekonomi yang pesat. Kedudukan Iskandar ini hanya 4 hingga 8 jam penerbangan dari bandar raya Asia yang sedang berkembang pesat seperti Bangalore, Bahrain, Delhi, Dubai, Hong Kong, Hanoi, Ho Chi Minh, Shanghai dan Taipei. Iskandar juga terletak dalam jangkauan pasaran global yang meliputi kira-kira 800 juta orang.¹⁰

Iskandar akan menjadi wilayah pembangunan paling pesat di hujung selatan Semenanjung Malaysia yang mana kehidupan, persekitaran dan perniagaan bergabung membentuk sebuah metropolis yang maju dan makmur. Dari perspektif global, pembangunan Iskandar mesti dilihat dalam konteks cabaran yang dibawakan oleh liberalisasi perdagangan dan perkhidmatan yang memberi kesan besar ke atas pergerakan modal dan tenaga kerja mahir, pembangunan ICT dan aliran maklumat. Pembangunan Iskandar ini menyahut cabaran dengan kesedaran bahawa kemakmuran ekonomi pada zaman moden bergantung kepada daya saing global. Oleh yang demikian, Iskandar akan menjadi sebuah 'bandar raya antarabangsa' bagi

⁹ Berita Harian, "WPI Sasar RM8b Pelaburan Asing", 20 Februari 2008.

¹⁰ Melabur di Iskandar Malaysia, hlm. 16.

mengurangkan sekatan perdagangan dan meningkatkan mobiliti insan dan pembiayaan antarabangsa yang banyak dipengaruhi oleh kegiatan syarikat gergasi antarabangsa. Pakej insentif yang ditawarkan kepada pelabur dan pamacu pembangunan di Iskandar telah dirangka dengan mengambil kira cabaran ini.¹¹

Rajah 1.3: Kedudukan antarabangsa Iskandar Malaysia
(Sumber: *The Rise of New Metropolis*, IRDA)

Sementara itu, dari perspektif serantau, pembangunan Iskandar akan meningkatkan daya saing rantau ini yang akan mendapat banyak manfaat daripada hubungan udara dan laut dengan negara Asia Pasifik dan keahlian Malaysia dalam Segi Tiga Pertumbuhan Indonesia-Malaysia-Singapura (IMS-GT). Tumpuan kuasa

¹¹ Ibid.

pasaran menggunakan strategi IMS-GT, sektor swasta bertindak sebagai kuasa pemacu; manakala kerajaan bertindak sebagai fasilitator. IMS-GT menawarkan banyak kelebihan kepada Johor kerana kedudukannya di sebelah Singapura. Penduduk Singapura yang kini seramai 4.2 juta orang akan menjadi tambahan kepada penduduk Iskandar (hal yang dijadikan sebagai isu keselamatan). Indonesia, terutama sekali Pulau Batam, segera menjadi pusat pengilangan luar pesisir dengan kehadiran 750 syarikat pengilangan multinasional yang bertempat di 20 taman perindustrian. Syarikat ini mengambil hampir 200,000 pekerja Indonesia, dan lebih 3,200 pekerja asing dari seluruh dunia. Dengan dua jalan terus yang menghubungkannya dengan Singapura dan hubungan laut dengan Pulau Batam, Iskandar mempunyai kedudukan yang cukup baik untuk memanfaatkan IMS-GT, membolehkan kerjasama antarabangsa, mobiliti insan dan pelancongan.¹²

1.1.3 Penglibatan Singapura Dalam Pelaburan di Iskandar Malaysia

FDI merupakan input penting kepada pembangunan Iskandar. Negara-negara seperti India, China, Timur Tengah (seperti UAE dan Kuwait) dan negara-negara Asia Tenggara menjadi sasaran utama untuk melabur di Iskandar.¹³ Namun demikian, tidak seperti penglibatan negara-negara lain, penglibatan Singapura dalam pelaburan di Iskandar telah menimbulkan pelbagai isu yang menjadi polemik dan seterusnya membangkitkan persoalan-persoalan keselamatan. Penglibatan Singapura dalam pelaburan di Iskandar dikatakan lebih dominan dan boleh menimbulkan ancaman kepada keselamatan Johor dan kedaulatan negara oleh aktor-aktor sekuriti di Malaysia. Hal yang demikian didorong oleh rentetan isu-isu yang tergendala antara Singapura-Malaysia seperti semakan harga air dan penggunaan ruang udara Malaysia oleh pesawat Singapura. Penglibatan Singapura dalam Iskandar lebih dilihat sebagai ancaman besar selepas kemenangan Singapura dalam perebutan Pulau Batu Putih dengan Malaysia di Mahkamah Keadilan Antarabangsa (ICJ) pada 23 Mei 2008. Kajian dalam bab-bab seterusnya akan cuba untuk merungkai persoalan ini.

Menyentuh tentang negara jiran yang terdekat dengan Malaysia iaitu Singapura, negara Republik ini telah menjalin hubungan yang erat dengan Johor secara geografi dan ekonomi. Tambahan lagi, Singapura mempunyai hubungan tradisional yang istimewa dengan Kesultanan Johor. Pemodenan Johor pada abad

¹² *Ibid.*

¹³ Holistik, "Iskandar Untuk Semua", Oktober 2007.

RUJUKAN

- Abdul Aziz Bakri. 2009. "Malaysian Constitutional Perspectives On the Admission and Separation of Singapore" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- "Abdullah atau DEB?". 26 Mac 2008 dalam MyKMU Net, <http://www.mykmu.net/modules.php?name=News&file=print&sid=5802>, dilayari pada 22 Mac 2009.
- Acharya, Amitav. 1996. "Security Implications of Transnational Economic Activities Associated with the Growth Triangles" dalam Lim, Imran (ed.). *Growth Triangles in Southeast Asia: Strategy for Development*. Kuala Lumpur: ISIS Malaysia.
- AFP. 17 Mei 2008. "Project Could Force Malays from Key State: Mahathir".
- Ahmad Naim Tahir, Ziauddin Sharuddin, Rohaniza Idris & Mohd Amin Jalil. 2008. "Singapura Usah Jolok Sarang Tebuan". *Berita Minggu*. 27 Julai 2008.
- Amad Bahri Mardi. 2008. "Jalin Hubungan dengan Lingga". *Berita Harian*. 5 September 2008.
- "Amerika Syarikat" dalam laman web Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) iaitu <http://bmweb.mida.gov.my>, dilayari pada 27 Mac 2009.
- Anwar Hussin, Faiza Zainuddin, Sazarina Shahrim & Nor Azma Laila. 2008. "Tuntuan Singapura Isu ZEE Melampau". *Berita Harian*. 19 Ogos 2008.
- "Apa Kata Pelabur" dalam laman web Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) iaitu <http://bmweb.mida.gov.my>, dilayari pada 27 Mac 2009.
- Associated Press (AP). 17 Mei 2008. "Ex-Malaysian Leader Calls For Ban On Halliburton".
- Bachok @ Ab. Kadir bin Haji Bonding (Ketua Kampung Sungai Danga). 9 Januari 2009. Temubual.
- Berita Harian. 5 November 2006. "Johor Selatan Jadi Metropolis Taraf Dunia".
- _____. 8 November 2006. "FAZ Mampu Majukan Pelancongan".
- _____. 31 Julai 2007. "Pembangunan NCER Membabitkan Pelaburan RM177 bilion".
- _____. 20 September 2007. "Pembangunan ECER Membabitkan Pelaburan RM112 bilion".
- _____. 9 November 2007. "Koridor Ekonomi Bukan Mudaratkan Melayu: PM".

RUJUKAN

- Abdul Aziz Bakri. 2009. "Malaysian Constitutional Perspectives On the Admission and Separation of Singapore" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- "Abdullah atau DEB?". 26 Mac 2008 dalam MyKMU Net, <http://www.mykmu.net/modules.php?name=News&file=print&sid=5802>, dilayari pada 22 Mac 2009.
- Acharya, Amitav. 1996. "Security Implications of Transnational Economic Activities Associated with the Growth Triangles" dalam Lim, Imran (ed.). *Growth Triangles in Southeast Asia: Strategy for Development*. Kuala Lumpur: ISIS Malaysia.
- AFP. 17 Mei 2008. "Project Could Force Malays from Key State: Mahathir".
- Ahmad Naim Tahir, Ziauddin Sharuddin, Rohaniza Idris & Mohd Amin Jalil. 2008. "Singapura Usah Jolok Sarang Tebuan". *Berita Minggu*. 27 Julai 2008.
- Amad Bahri Mardi. 2008. "Jalin Hubungan dengan Lingga". *Berita Harian*. 5 September 2008.
- "Amerika Syarikat" dalam laman web Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) iaitu <http://bmweb.mida.gov.my>, dilayari pada 27 Mac 2009.
- Anwar Hussin, Faiza Zainuddin, Sazarina Shahrim & Nor Azma Laila. 2008. "Tuntuan Singapura Isu ZEE Melampau". *Berita Harian*. 19 Ogos 2008.
- "Apa Kata Pelabur" dalam laman web Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) iaitu <http://bmweb.mida.gov.my>, dilayari pada 27 Mac 2009.
- Associated Press (AP). 17 Mei 2008. "Ex-Malaysian Leader Calls For Ban On Halliburton".
- Bachok @ Ab. Kadir bin Haji Bonding (Ketua Kampung Sungai Danga). 9 Januari 2009. Temubual.
- Berita Harian. 5 November 2006. "Johor Selatan Jadi Metropolis Taraf Dunia".
- _____. 8 November 2006. "FAZ Mampu Majukan Pelancongan".
- _____. 31 Julai 2007. "Pembangunan NCER Membabitkan Pelaburan RM177 bilion".
- _____. 20 September 2007. "Pembangunan ECER Membabitkan Pelaburan RM112 bilion".
- _____. 9 November 2007. "Koridor Ekonomi Bukan Mudaratkan Melayu: PM".

_____. 9 November 2007. "Pembangunan Konsep Koridor Peluang Teroka Ekonomi Baru" dalam Teks Ucapan Presiden UMNO pada Perhimpunan Agung UMNO 2007.

_____. 20 Februari 2008. "WPI Sasar RM8b Pelaburan Asing".

_____. 8 September 2008. "IRDA rangka pelan kenal pasti peluang pekerjaan".

_____. 15 Disember 2008. "Legoland Malaysia Disasar Jana RM358 Juta Setahun".

_____. 20 Disember 2008. "Iskandar Investment Tawar Tender RM1 Bilion".

_____. 22 Disember 2008. "Projek Legoland Wujud 5,000 Peluang Pekerjaan".

_____. 2 Januari 2009. "IIB Tumpu Pelaksanaan Projek Pelaburan di Iskandar Malaysia".

_____. 22 Januari 2009. "Harun Johari Dilantik CEO IRDA".

Berita Minggu. 27 Julai 2008. "Ahli Politik Singapura Menduga 'Air Tenang'".

BERNAMA. 23 September 2006. "Dr Mahathir Sifatkan Lee Kuan Yew Sombong".

_____. 22 Julai 2007. "Singapore Wants to Discuss Practical Problems at IDR Talks".

Business Times. 21 Julai 2007. "Halliburton Labur Lebih RM100 Juta Bina Kilang Baru di Johor" dalam <http://bmweb.mida.gov.my/cmspreview/content.jsp?id=com.tms.cms.article.Article f02f5c68-d2bb29d0-64aede00-1a650a68>, dilayari pada 27 Mac 2009.

Business Times. 12 September 2007. "Rohde & Schwarz Buka Ibu Pejabat Operasi di Malaysia" dalam <http://bmweb.mida.gov.my/cmspreview/content.jsp?id=com.tms.cms.article .Article ed609c00-d2bb29d0-1dfe1d30-28fff872>, dilayari pada 27 Mac 2009.

Chin Yee Mun. 2007. "50 Tahun Rintangan Pembangunan Malaysia". *Dewan Ekonomi*. Ogos 2007.

Chong, Alan. 2007. "Singapore's Political Economy 1997-2007 – Strategizing Economic Assurance Amidst Globalization". *Ten Years after the Asian Financial Crisis: Change and Continuity*.

Chong, Thomas. 2008. "Pembesaran Rumah Api Pulau Pisang Disiasat". *Utusan Malaysia*. 9 Ogos 2008.

"Company Profile" dalam http://www.iskandarinvestment.com/1_comp_profile.asp, dilayari pada 28 Mac 2009.

Comprehensive Development Plan for South Johor Economic Region. 2006. CD.

Daquila, Teofilo C. 2009. "Economic Relations: Competing or Complementary?" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.

"Definition of FDI/Foreign Direct Investment" dari laman web About.com Economics dalam <http://economics.about.com/cs/economicsglossary/g/fdi.htm>, dilayari pada 27 Mac 2009.

Emmers, Ralf. 2007. "Securitization" dalam Collins, Alan (ed.). *Contemporary Security Studies*. New York: Oxford University Press Inc.

Farabi Sheikh Said Al Jabri. 2008. "Jangan Uji Malaysia". *Mingguan Malaysia*. 27 Julai 2008.

Fong, Celeste. 11 Julai 2007. "Syed Hamid: Malaysia Can Learn From Shenzhen". Dalam laman web rasmi Iskandar Malaysia, <http://208.106.253.29/media/news.aspx?mid=7&smid=28&cid=0&itmid=15&title=Syed%20%20Hamid:%20Malaysia%20%20can%20learn%20from%20Shenzhen>, dilayari pada 28 Mac 2009.

Franco Jr., José N. 2006. "Securitizing/Desecuritizing the Filipinos' 'Outward Migration Issue' in the Philippines' Relations with Other Asian Government". *Working Paper No. 99*. Institute of Defence and Strategic Studies Singapore.

Gale, Bruce. 2007. *Political Risk & International Business: Case Studies in Southeast Asia*. Selangor: Pelanduk Publications (M) Sdn Bhd.

Garis Panduan Mengenai Perolehan Kepentingan, Penggabungan dan Pengambilalihan oleh Kepentingan Tempatan dan Asing. 2008. Jawatankuasa Pelaburan Asing, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, dimuat turun dari http://www.epu.jpm.my/new%20folder/fic/GP_Syer.pdf, 22 Mac 2009.

Graham, Jeffrey P. & Spaulding, R. Barry. "Understanding Foreign Direct Investment (FDI)" dari laman web Going Global dalam http://www.goingglobal.com/articles/understanding_foreign_direct_investment.htm dilayari pada 27 Mac 2009.

Gromes, Thorsten & Bonacker, Thorsten. 2007. "The Concept of Securitisation as a Tool for Analysing the Role of Human-Rights-Related Civil Society in Ethno-Political Conflicts". *SHUR Working Paper Series 05/07*.

Harford, Tim. 2006. *The Under Cover Economist*. Great Britain: Abacus.

Hassan Omar. 2006. "BNBBC Sokong Kenyataan PM Kekalkan Tambak Johor: Pengekalan Jambatan di Selat Tebrau Tidak Jejas Pembangunan WPI". *Berita Harian*. 7 November 2006.

Holistik. Julai 2007. "Biar Lee Kuan Yew Tidak Relevan". Minda Pembaca.

_____. Oktober 2007. "Iskandar Untuk Semua".

- _____. Februari 2008. "Kemajuan Untuk Dinikmati Semua".
- _____. Ogos-September 2008. "Dokumen dan Terumbu Jadi Pengajaran Perihal Kedaulatan".
- _____. Ogos-September 2008. "Pulau Kita Milik Kita".
- "Imitation – The Best Form of Flattery". 14 Julai 2007 dalam laman web Iskandar Malaysia, <http://208.106.253.29/media-news.aspx?mid=7&smid=28&cid=8>, dilayari pada 28 Mac 2009.
- Important Facts and Details On Iskandar Malaysia's Flagship Zones*. 2008. IRDA: CD.
- Incentives in Iskandar Malaysia*. 2009 dalam www.iskandarmalaysia.com.my.
- "Iskandar Malaysia" dalam http://en.wikipedia.org/Iskandar_Malaysia, dilayari pada 28 Jun 2008.
- Jawatankuasa Induk Kaji Selidik WPI ProWaris-MAPAN. 2007. *Dokumen Awam Dua Puluh Tuntutan Pertubuhan Profesional Melayu & Pewaris Bangsa (ProWaris) dan Majlis Permuafakatan NGO-NGO Malaysia (MAPAN) ke atas Wilayah Pembangunan Iskandar (WPI) Melalui Pengukuhan Polisi-polisi Berkaitan serta Undang-undang yang Termaktub di Bawah IRDA (Akta 664)*.
- Johan Afandi. 2008. "Iskandar Malaysia Tak Pingir Rakyat Johor". *Berita Harian*. 1 Julai 2008.
- _____. 2008. "Iskandar Malaysia Tak Abai Hak Rakyat". *Berita Harian*. 7 Julai 2008.
- _____. 2008. "Sidang DUN Penuh Warna-warni". *Berita Harian*. 8 Julai 2008.
- _____. 2008. "Blog Sebar Cerita Palsu Ditegur". *Berita Harian*. 30 Julai 2008.
- _____. 2008. "Siasat Besarkan Rumah Api di Pulau Pisang". *Berita Minggu*. 10 Ogos 2008.
- Kamarulnizam Abdullah. 2009. "Johor in Malaysia-Singapore Relations" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Kegley Jr., Charles W. & Witkopf, Eugene R. 2004. *World Politics: Trend and Transformation (Ninth Edition)*. United States of America: Thomson Wadsworth.
- Keith, James. (Duta Amerika Syarikat ke Malaysia). 2008. "Mengapa Malaysia Penting kepada Amerika Syarikat: Perniagaan, Pemodenan, Islam dan Langkah ke Depan". Ucapan sempena lawatan ke Johor Bahru, Johor pada 13 Mac 2008. Dimuat turun dari http://usembassymalaysia.org.my/bnet/amjb_0313=bm.pdf pada 13 Mac 2009.

- Kimura, Michio. 1991. "Foreign Direct Investment in Malaysia". *Southeast Asian Affairs 1991*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Lai Mooi Chang & Hew Yoke Foong. 2005. *Teks Pra-U Makroekonomi*. Selangor: Pearson Malaysia.
- Laki, James. 2006. "Non-Traditional Security Issues: Securitisation of Transnational Crime in Asia". *Working Paper NO. 98*, Institute of Defence and Strategic Studies Singapore.
- Leifer, Michael. 2000. *Singapore's Foreign Policy: Coping with Vulnerability*. London & New York: Routledge.
- Lim, Imran (ed.). 1996. *Growth Triangles in Southeast Asia: Strategy for Development*. Kuala Lumpur: ISIS Malaysia.
- Lim Yue Feng. 2008. "Johor, Singapore and The Role of Sultans". NUS (National University of Singapore) Module Blog dalam <http://moduleblog.nus.edu.sg/> dilayari pada 2 April 2008.
- Liow, Joseph. 2003. "Personality, Exigencies and Contingencies: Determinants of Malaysia'a Foreign Policy in the Mahathir Administration" dalam Ho Kai Leong & James Chin (ed.). *Mahathir's Administration: Performance and Crisis in Governance*. Singapore: Times Edition.
- Low, Linda, & Lee Poh Onn. 2009. "Singapore's Perspective On Economic Relations With Malaysia" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Mahani Zainal Abidin. 2009. "Malaysia-Singapore Economic Relations: Once Partner, Now Rivals. What Next?" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Mahathir Mohamad. 2000. *Krisis Matawang Malaysia: Bagaimana dan Mengapa Ia Berlaku*. Selangor: Pelanduk Publications (M) Sdn Bhd.
- Majalah PC*. Julai 2007. "Masyarakat Asia Pembaca Blog Terbanyak di Dunia".
- Mauzy, Diane K. & Milne, R.S. 2002. *Singapore Politics Under the People's Action Party*. London & New York: Routledge.
- Marroushi, Nadine & Marks, Jon. "Boom Beckons". *Foreign Direct Investment Online*, http://www.fdimagazine.com/news/fullstory.php/aid/2001/Boom_beckons.html dilayari pada 22 Mac 2009.
- Md. Shukri Shuib. 2007. "Mahathiriskonomisme Mengkekang Ancaman Kedaulatan Negara". *Dewan Ekonomi*. Ogos 2007.
- Melabur di Iskandar Malaysia*. 2008. Johor Bahru: Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar.

Mingguan Malaysia. 6 Ogos 2006. "SJER: Saingan Baru Singapura".

_____. 5 November 2006. "Sultan Johor Mahu Tambak Johor Diroboh Untuk Laluan Kapal".

Moran, H. Theodore. 2006. *Harnessing Foreign Direct Investment for Development: Policies for Developed and Developing Countries*. Washington D.C.: Center for Global Development.

Nathan, K.S. 2002. "Malaysia-Singapore Relations: Retrospect and Prospect". *Contemporary South East Asia*. Volume 24, Number 2.

Navaratnam, Ramon V. 2001. *Malaysia's Economic Recovery: Policy Reforms for Economic Sustainability*. Selangor: Pelanduk Publications (M) Sdn Bhd.

Nazura Ngah & Amin Ridzuan Ishak. 2008. "Singapura Ketepi Semangat ASEAN". *Berita Harian*. 25 Julai 2008.

Nor Sedek Ismail & Mustafa Kamal Basri. 2006. "Jangan Bertolak Ansur: Pemimpin UMNO Mahu Projek Lebih Untungkan Singapura Dibatal". *Utusan Malaysia*. 25 September 2006.

Ooi Keat Gin. 2009. "Politics Divided: Malaysia-Singapore Relations" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.

Pua, Tony. 2007. "Malaysia Gets Marginalised: Is Our Economic Future Being Jeopardised to Protect the Interest of Few?". *Philosophy Politics Economics Blog*, <http://tonypua.blogspot.com/2007/01/malaysia-gets-marginalised.html>, dilayari pada 22 Mac 2009.

"PTP Terminal Kontena Terbaik Lloyd". 7 November 2006. Disunting daripada *Business Times/Utusan Malaysia* dalam laman web Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA), http://bmweb.mida.gov.my/cmspreview/content.jsp?id=com.tms.cms.article.Article_d14bc945-d2bb29d0-1cc3bfb0-d85495e6, dilayari pada 27 Mac 2009.

Raja Luvena Sharifuddin. 2006. "Tidak Wajar Kuan Yew Dakwa Cina Malaysia Dipinggir – Najib". *Utusan Malaysia*. 22 September 2006.

Ramesh, S. 2007. "Malaysia, Singapore Should Harness Synergies and Work Together". *Channel Newsasia*. 4 Disember 2007.

Rejal Arbee. 2008. "Kejayaan Singapura, Kekecewaan Malaysia". *Dewan Masyarakat*. Julai 2008.

Ruhanie Ahmad. 2006. "Demokrasi Maya Mula Berwibawa" dalam <http://kudakepong.blogspot.com>, 14 September 2006, dilayari pada 17 April 2009.

_____. 5 Mac 2007. "Terowong Rahsia di Tambak Johor: Lapan Kaki Tinggi, 11.5 Kaki Lebar" dalam <http://www.mayaputra.blogspot.com>, dilayari pada 16 April 2009.

- Rushdee Iskandar. "UMNO Johor Pertahan Agenda Melayu Dalam Iskandar Malaysia" dalam laman web MyKMU Johor, <http://www.mykmujohor.com>, dilayari pada 5 Jun 2008.
- Saad Hashim. 2006. "Singapura Ghairah Melabur di Malaysia Cetus Tanda Tanya". *Utusan Malaysia*. 12 Disember 2006.
- Saufi Hamzah & Nazura Ngah. 2008. "Pemuda Bidas Singapura". *Berita Harian*. 24 Julai 2008.
- _____. 2008. "Singapura Tiada Hak". *Berita Harian*. 24 Julai 2008.
- "Sejarah Pembinaan Tambak Johor". Arkib Negara Cawangan Negeri Johor dalam http://www.johordt.gov.my/pmbj/v2/index.php?option=com_content&task=view&id=118&Itemid=34, dilayari pada 2 Mei 2009.
- Shameen, Assif. 2007. "A New Détente". 20 Julai 2007 dalam laman web rasmi Iskandar Malaysia, <http://208.106.253.29/media-news.aspx?mid=7&smid=28&cid=0&itmid=26&title=A%20New%20Détente>, dilayari pada 28 Mac 2009.
- Shiraishi, Takashi (ed.). 2009. *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapura: Institute of Southeast Asian Studies.
- Sidhu, Jatwan S. 2006. "Malaysia-Singapore Realations Since 1998: A Troubled Past – Whither A Brighter Future?" dalam Ruhanas Harun (ed.). *Malaysia's Foreign Relations: Issues and Challenges*. Kuala Lumpur: University of Malaya Press.
- "Singapura Kena Ambil Iktibar Isu UAV". 25 Mac 2006. Dimuat turun daripada laman web <http://web.utm.my/centepis> pada 2 Mei 2009.
- Suara Keadilan Online*. 24 November 2008. "Isu Pelaburan Langsung Asing Semakin Menguncup: Jelaskan Kenapa Malaysia Yang Tercorot Antara Negara ASEAN – Anwar", <http://www.suarakeadilan.com/sk/beritautama/2008/11/1634>, 27 Mac 2009.
- "Sultan Iskandar of Johor" dalam http://en.wikipedia.org/Sultan_Iskandar_of_Johor, dilayari pada 5 Jun 2008.
- "Sultan of Johor Recognised for Bilateral Relations". 12 April 2007. *NUS' News Portal*. Dalam <http://newshub.nus.edu.sg/>, dilayari pada 2 April 2008.
- Syed Husin al-Attas. 2008. "Dendam Jambatan Bengkok Mahathir Mengamuk". *Buletin Rakyat*. 1 Julai 2008.
- Taureck, Rita. 2006. "Securitization theory and securitization studies". *Journal of International Relations and Development (2006) 9*.
- Thayer, Carlyle A. 2009. "Political Relations" dalam Shiraishi, Takashi (ed.). *Across The Causeway: A Multi-dimensional Study of Malaysia-Singapore Relations*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.

The New Straits Times. 29 Mei 2008. "Taking Heed of The Lesson Bitterly Learnt".

The New Straits Times Online. 1 Januari 2009. "Quality Education at Home in Iskandar".

The Star. 18 Mei 2008. "Iskandar A Project for Singapore to Grow, says Mahathir".

The Star. 16 Februari 2009. "Iskandar's RM43bil Investment A Big Boost For Johor".

"Tiga Konsortium Negara Teluk Labur RM4.1 Bilion di WPI". 30Ogos 2007. Disunting daripada Berita Harian/Utusan Malaysia dalam laman web MIDA http://bmweb.mida.gov.my/cmspreview/content.jsp?id=com.tms.cms.article.Article_d40c2fc2-d2bb29d0-bee7a300-482fcdad, dilayari pada 27 Mac 2009.

"Trend Terkini Pelaburan Langsung Asing di Malaysia" dalam *Ekonomi Malaysia Pada Tahun 2003*, dimuat turun daripada http://www.bnm.gov.my/files/publication/ar/bm/2003/cp01_010_rencana_trend_kini.pdf, 27 Mac 2009.

Utusan Malaysia. 16 September 2006. "Singapura Perlu Kata 'Tidak' Kepada Jiran – Kuan Yew".

_____. 26 September 2006. "Kenyataan Kuan Yew Tidak Berasas".

_____. 26 September 2006. "Komen Kuan Yew Taktik Lapuk".

_____. 26 September 2006. "Orang Luar Jangan Campur Tangan".

_____. 4 November 2006. "SJER Sinar Kegemilangan Johor".

_____. 8 November 2007. "Pelabur Asing Kuasai Wilayah Ekonomi Jika Rakyat Tidak Sokong Penuh".

_____. 2 Julai 2008. "Top Choice of Foreign Investors". Disunting dalam laman web IIB http://www.iskandarinvestment.com/9_admin_view.asp?id_no=116, dilayari pada 28 Mac 2009.

_____. 17 Mac 2009. "Johor Tumpuan Pelabur Asing".

W. Shawaluddin W. Hassan & Ramli Dollah. 2008. "Ragam Jiran Sebelah" *Dewan Masyarakat*. Julai 2008.

Williams, Michael C. 2003. "Words, Images, Enemies: Securitization and International Politics". *International Studies Quarterly* (2003) 47.

"WPI: Malaysia Gadai Maruah Pada Singapura". *Harakah Daily*. 15 Jun 2007 dalam <http://www.harakahdaily.net/>, dilayari pada 22 Mac 2009.

"WPI Johor Akan Jadi Singapore Occupied Territory Ala Israel" dalam <http://wilayahpembangunaniskandar.wordpress.com/2008/05/22/wpi-johorakan-jadi-singapore-occupied-territory-ala-israel/>.

Yang Razali Kassim. 12 September 2006. "The Shenzhen-Hongkong Model: Singapore and the South Johor Economic Region". *IDSS Commentaries* (96/2006).

Zaini Othman. 1991. *Pelaburan Asing: Implikasi ke Atas Pembangunan Ekonomi Malaysia: 1976-85*. Latihan Ilmiah Ijazah Sarjana Muda Sastera (Kepujian), Jabatan Sains Politik, Universiti Kebangsaan Malaysia.

Ziauddin Sharuddin. 2008. "Muslihat Singapura". *Berita Minggu*. 27 Julai 2008.